

**महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित
ग्राहक तक्रार निवारण मंच
कोल्हापूर परिमंडळ, कोल्हापूर यांचे समार**

ग्राहक तक्रार क्र. २९३-२०१०/

दिनांक :

श्री. बसाप्पा तुकाराम अभंगे,
मु.पो. उमराणी, ता. जत, जि. सांगली

अर्जदार

विरुद्ध

- १) कार्यकारी अभियंता (का.) तथा नोडल ऑफीसर,
म.रा.वि.वितरण कं.लि., संवसु मंडळ कार्यालय,
मंडळ कार्यालय, विश्रामबाग, सांगली
- २) कार्यकारी अभियंता
म.रा.वि.वि. कंपनी मर्यादित,
विभागीय कार्यालय, कवठे महांकाळ, जि. सांगली
- ३) सहाय्यक अभियंता,
म.रा.वि.वि. कंपनी मर्यादित,
उप विभागीय कार्यालय, जत, जि. सांगली

विरुद्ध पक्षकार

कोरम :-

- १) श्री. बी.जी. पवार, अध्यक्ष,
- २) श्री. जी.बी. पानकर, सदस्य-सचिव
- ३) श्री. जी.सी. लेले, सदस्य

महाराष्ट्र राज्य विद्युत नियामक आयोग

(ग्राहक तक्रार निवारण मंच व विद्युत लोकपाल)

विनियम २००६ मधील ८.२ चे तरतुदीनुसार

न्याय निर्णय

श्री. जी. सी. लेले, सदस्य, ग्रा.त.नि.मंच, कोल्हापूर खालील प्रमाणे न्याय निर्णय देत आहेत
श्री. बसाप्पा तुकाराम अभंगे, मु.पो. उमराणी, ता. जत, जि. सांगली यांनी आपल्या गट नं.
१०१८ मध्ये नवीन ५ एच.पी. इतक्या शेतीपंप वापराच्या वीज जोडणीसाठी वि.प.ने दिलेल्या कोटेशन
प्रमाणे दि. २३.४.२०१० रोजी रु. ५०००/- जमा केले आहेत. तरसेच दि. ८.६.२०१० रोजी चाचणी
अहवाल दिला आहे. त्यामुळे दि. ७.९.२०१० पर्यंत वीज जोडणी मिळणे आवश्यक होते. ती मिळाली नाही
म्हणून प्रथमत: अंतर्गत तक्रार निवारण कक्षा, सांगली व नंतर सी.जी.आर.एफ. कोल्हापूर यांचेकडे 'अ'
नमुन्यात दि. १०.११.२०१० रोजी तक्रार दाखल केलेली आहे.

मंचाने तक्रार दाखल करून घेवून वि.प.कडून मुद्देनिहाय अभिप्राय मागविला. सदरचा अभिप्राय प्राप्त झाल्यावर दि. २१.१२.२०१० रोजी मंचासमोर सुनावणी निश्चित केली. सुनावणीच्यावेळी ग्राहक प्रतिनिधी श्री. खापरे, नोडल ऑफीसर श्री. क्षिरसागर, सहाय्यक अभियंता श्री. टिळक व कनिष्ठ अभियंता श्री. कुलकर्णी उपस्थित होते.

ग्राहक प्रतिनिधी श्री. खापरे यांनी दि. ८.६.२०१० रोजी चाचणी अहवाल दिलेला आहे. अर्जाची पूर्तात झालेली आहे. त्यामुळे दि. ७.९.२०१० पर्यंत जोडणी मिळणे आवश्यक आहे. ती मिळाली नसल्याने मंचात तक्रार केल्याचे सुनावणीच्यावेळी सांगितले. तसेच चाचणी अहवाला संदर्भात विहित मुदतीत संयुक्त तपासणी केली नाही. चाचणी अहवाल चुकीचा असलेस विद्युत अनुज्ञापती धारकावर कारबाई केलेले कळविले नाही. संच मांडणी केलेनंतर ग्राहकाने वीज पुरवठा न घेतलेस वि.प. विद्युत पुरवठ्याच्या संहितेनुसार वीज बील चालू करू शकते या कायदेशीर बाबी बरोबरच मंचात तक्रार दाखल करणेस विलंब झालेला नाही. गान्हाणे निवारण मंच व विद्युत लोकपाल विनियम २००६ च्या कलम ६:६ प्रमाणे ज्या दिनांकास करण घडले असेल त्या दिनांकापासून दोन वर्षांच्या आंत जर गान्हाणे दाखल करण्यात आले नाही तर मंच असे गान्हाणे दाखल करून घेणार नाही, या तरतुदीनुसार माझा अर्ज मुदतीत आहे. तरी विलंबाबद्दल भरपाई मिळावी व वीज जोडणी मिळावी अशी मागणी नोंदविली आहे.

वि.प.ने आपल्या म्हणण्यात दि. २३.४.२०१० ला ग्राहकाने अनामत भरलेली आहे व चाचणी अहवाल दि. ८.६.२०१० रोजी दिलेला आहे. सदरचे काम दि. २३ डिसेंबर २०१० पर्यंत पूर्ण करून देण्यात येईल. तसेच वीज पुरवठा सुरु करणेसाठी नियमाप्रमाणे संच मांडणी असेल तरच वितरण मेन्सचा विस्तार केला जातो आणि संच मांडणी न केलेने व वाहिनीचा विस्तार न केलेने वीज बील चालू करणे या बाबी विचारात घेण्यासारख्या नाहीत. त्यामुळे ग्राहकाने मागितलेली नुकसान भरपाई देण्यात येवू नये असे लेखी नमूद केले आहे. तसेच दि. ३०.१२.२०१० च्या फॅक्सने पाठविलेल्या पत्रात दि. २०.१२.२०१० रोजी वीज जोडणी दिली असल्याचे कळविले आहे.

अंतर्गत कक्ष सांगली यांनी आपल्या आदेश क्र. ६३१९ दि. २९.५.२०१० च्या आदेशपत्रात कवठे महांकाळ कार्यकारी अभियंता यांनी जागेवर जावून तपासणी केली असता संच मांडणी केलेली नाही. संच मांडणी केल्यानंतर व कागदपत्रांच्या पूर्ततेनंतर नियमाप्रमाणे कनेक्शन देण्यात येईल असे वि.प.चे म्हणणे नमूद केले आहे. विनियम २००५ च्या तरतुदीनुसार काम करून नमूद असलेल्या कालावधीमध्ये वीज पुरवठा करणेत यावा अन्यथा भरपाई देणेत यावी असा निर्णय कक्षाने केला आहे.

ग्राहकाने प्रतिनिधी मार्फत दाखल केलेले गान्हाणे व त्यातील मागणी त्या संदर्भात वि.प.कडून केलेली कार्यवाही व भूमिका, अंतर्गत कक्ष, सांगली यांचा निर्णय, सुनावणी दरम्यानची कथने या सर्वांचा एकत्रित विचार करता मंचापुढे पुढील मुद्दे निष्कर्षसाठी उद्भवतात.

मुद्दा क्र. १ तक्रार अर्ज मुदतीत दाखल झाला आहे काय ?

उत्तर : होय. मंचात विलंबाने अर्ज दाखल झाला आहे.

मुद्दा क्र. २ अशा परिस्थितीत विलंब भरपाई देणे योग्य आहे काय ?

उत्तर : नाही. तक्रार अर्ज फेटाळणे योग्य होईल.

आदेश ?

खालील प्रमाणे

कारणमिमांसा

प्रस्तुत प्रकरणी दि. ७.९.२०१० पर्यंत जोडणी देणे आवश्यक होते, पण ती दिली नाही. म्हणून वीज जोडणी व झालेल्या विलंबाबद्दल भरपाई अशी मागणी ग्राहक प्रतिनिधींनी केली आहे. यामध्ये वि.प.ने कांही मुद्दे उपस्थित केले आहेत. तसेच प्रतिनिधींनीही कांही मुद्दे उपस्थित केले आहेत. त्यात सर्वात महत्वाचा कळीचा मुद्दा चाचणी अहवाल केव्हा द्यावा वा मागावा हा आहे. त्या बाबत उभयतांनी आपापल्या परिने म्हणणे मांडले आहे. ग्राहक प्रतिनिधींनी कांही कागद व तरतुदी मंचासमोर यापूर्वीच्या प्रकरणात सादर केल्या आहेत. वि.प. सध्या चाचणी अहवाल मिळाल्यानंतर संयुक्त तपासणी करते. त्यामध्ये बहुतेक वेळा व प्रस्तुत प्रकरणी संच मांडणी नाही त्यामुळे नाही त्यामुळे संच मांडणी करूनच चाचणी अहवाल नव्याने द्यावा असे ग्राहकाला सांगते. त्यावर प्रतिनिधींनी चुकीचे व खोटे चाचणी अहवाल दिलेले निष्पत्र झाल्यास संबंधित विद्युत अनुज्ञापतीवर कारवाई करण्याबद्दल इलेक्ट्रीकल इन्स्पेक्टरकडे तक्रार करावी असे सांगितले. वि.प. तशी तक्रार करीत नाही केवळ विलंब भरपाई द्यावी लागू नये म्हणन अशी तपासणी करत आहे. वि.प.स तशी तपासणी करता येते, पण त्यासाठी ग्राहकास नोटीस देणे योग्य आहे. त्याची तरतूद महावितरणने स्वतःसाठी बनविलेल्या विद्युत पुरवठा संहिता कलम १३:१:१ मध्ये त्याबद्दल निर्देश केलेला आहे. भारतीय विद्युत नियम १९५६ च्या नियम ४७ मधिल तरतुदीचाही विचार करावा लागेल व त्याप्रमाणे कार्यवाही करावी असे सांगितले. मंचाने सर्व कागदांची, तरतुदींची, नियमांची माहिती घेतली. त्याबरहकूम वि.प.ने लाईन तयार करून ग्राहकास चाचणी अहवाल देण्याविषयी कळविले पाहिजे. यदाकदाचित नोटीसने कळवूनही ग्राहकाने चाचणी अहवाल देण्यास टाळाटाळ केली तर विनियमातील तरतुदीप्रमाणे वीज बील पाठविता येते. ग्राहकाकडून भरून घेण्यात येत असलेल्या ‘जोडणी फॉर्म अ’ मध्ये तशी नोंद आहे. त्यामुळे वि.प.चे संबंधित आक्षेप चुकीचे व बिन्बुडाचे दिसून येतात. ग्राहक प्रतिनिधींनी मुदतीचा मुद्दा उपस्थित केला आहे. त्यामध्ये तक्रार अर्जास कारण घडल्यापासून दोन वर्षांचे आंत मंचात येता येते. त्यामुळे सदर प्रकरणी विलंब झालेला नाही असे प्रतिपादन केले आहे. हि बाब सप्तजून घेणे आवश्यक आहे. प्रथमत: कक्ष वा मंच येथे अर्ज करण्यासाठी सदरचा कालावधी निश्चित केलेला आहे. ग्राहकाने अंतर्गत कक्ष यंत्रणेत अर्ज केल्यापासून सर्वसाधारण ६ महिनेचे आंत गान्हाण्याची निर्गत व्हावी असा उद्देश असल्याने कक्ष, मंच, लोकपाल या तिन्हीही स्तरांवर दोन महिनेचे आंत गान्हाणेचा निर्णय बंधनकारक आहे. म्हणजेच एकदा सदर व्यवस्थेत अर्ज केल्यावर निर्णयाचा व अपिल मुदतीचा विचार करावाच लागेल. सदर प्रस्तुत प्रकरणी अंतर्गत कक्षाने दि. २९ मे २०१० रोजी आदेश पारीत केला आहे. मात्र ग्राहक मंचात दि. १०.११.२०१० रोजी आलेला आहे. कक्षाने कोणताही स्पष्ट आदेश दिलेला नाही. तरीही चाचणी अहवाल दिल्याच्या दि. ८.६.२०१० पासून पुढे तीन महिन्याचा कालावधी विद्युत वाहिनी उभी करण्याचा गृहीत धरला म्हणजे दि. ७.९.२०१० पर्यंतचा. तरीही पुढे दोन महिने थांबून मंचात अर्ज केला आहे. यात कांही नोंदीकडे मुद्दाम लक्ष द्यावे लागते. कक्ष निर्णयात वि.प.चे म्हणणे नोंद करतांना तक्रारदाराचे जागेवर तपासणी केली असता संच मांडणी नाही. संच मांडणी व कागदपत्रांची पूर्तता केल्यावर नियमाप्रमाणे जोडणी देता येईल असे नमूद सदरचा निर्णय २९ मे २०१० चा आहे. प्रत्यक्षात ग्राहकाने दि. ८.६.२०१० रोजी चाचणी अहवाल दिल्याचे नमूद केले आहे. या बाबी परस्पर विरोधी वाटतात. गान्हाण्यातील सर्व मजकूर, वि.प.ची भूमिका या सर्वांचा विचार करून खेदाने मंचास नमूद करावे लागते की, ग्राहक, प्रतिनिधी, वि.प.चे संबंधित, कक्ष या सर्वांना विनियम व व्यवस्था यांची माहिती, त्यासंबंधीचे पालन याचा अभ्यास केलेला नाही, त्यामुळे मंचास सर्व बाबी, नोंदी, त्यासंबंधी कागदपत्रे यांचा अभ्यास करावा लागत आहे.

वाहिनी उभी झाल्यावर प्रस्तुत प्रकरणी अथवा इतरही गान्हाण्यात पाहणी करणे, चलन देणे कालावधी, चाचणी अहवाल मागणी करणे यासंबंधी तरतुदीचा वि.प.ने अभ्यास करून म्हणणे देणे आवश्यक आहे. तसेच ग्राहकांनी आपली मागणी, त्यासंबंधी आवश्यक कागद, विनियमातील मुदत, अपेक्षित मदत यांचा स्वयंस्पष्ट खुलासा करणे आवश्यक आहे, यांची नोंद घेणे आवश्यक आहे. त्यामुळे सर्व बाबींची पडताळणी करून प्रस्तुत प्रकरणी दि. ८.६.२०१० रोजी अर्ज पूर्ण झाला असे गृहित धरून त्यापुढील तीन महिन्याचा काळ वाहिनी उभारणी करणे, यासाठी तरतुदीप्रमाणे आवश्यक असल्याने, विलंब झाला असल्याचे दिसून येते. तथापी तक्रार अंतर्गत कक्षाच्या निर्णयानंतर २० मे २०१० रोजी निर्णय दिल्यानंतर वर नमूद कालावधीपेक्षा परत जावा विलंब झाला असल्याने मुदतीच्या मुद्द्यावर तक्रार फेटाळणे योग्य आहे असे मंचाचे मत आहे.

आदेश

- १) मंचात तक्रार दाखल करण्यास विलंब झाला असल्याने तक्रार अर्ज फेटाळण्यात येत आहे.
- २) खर्चाबाबत आदेश नाही.
- ३) या निर्णयाविरुद्ध तक्रारदार यांना अपील करावयाचे असलेस त्यांना आदेशाच्या तारखेपासून ६० दिवसांचे आंत मा. विद्युत लोकपाल, केशवा, बांद्रा-कुर्ला कॉम्प्लेक्स, बांद्रा (पूर्व), मुंबई यांजकडे करता येईल.

दिनांक :

(जी. सी. लेले)

सदस्य

श्री. बी.जी. पवार, अध्यक्ष

:

श्री. जी. बी. पानकर, सदस्य सचिव

:

एकमताच्या / बहुमताच्या आदेशाची अंमलबजावणी करण्यात यावी.

